

1. јула 2015: одржана је друга седница Уредништва српско-чешког зборника научних радова.

2. јула 2015: у атријуму Библиотеке Матице српске, одржана је трећа Трибина у оквиру циклуса *Савремени човек и савремени свећ*, а предавач је био проф. др Драган Проле.

2. јула 2015: Матицу српску посетили су гости из Будимпеште Петар Ластић и Золтан Бада, представници Српског института, те Борислав Рус, представник Самоуправе Срба. Госте су примили проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, а том приликом су вођени разговори о наставку успешне сарадње. Гости из Будимпеште потом су посетили и Галерију Матице српске и са мр Тијаном Палковљевић Бугарски, управницом Галерије, разговарали о наставку реализације пројекта *Истираживање, заштити и презентација иконостаза Арсе Теодоровића из Српске цркве у Будиму* и организовања промоције књиге *Архитектура српских православних цркава у Мађарској* у Галерији Матице српске.

2, 16, 23. и 30. јула 2015: у заједничком врту Галерије Матице српске и Спомен-збирке Павла Бељанског реализована су четири програма у оквиру манифестације *Лето у врт* у Галерији Матице српске је у сарадњи са Аустријским културним форумом из Београда приказала документарни филм *Велики музеј*, а у сарадњи са др Лазаром Трифуновићем путописну причу о ходочашћу у Свету земљу *Хаџилук*, док су у организацији Спомен-збирке Павла Бељанског реализоване две путописне приче: *Разигледнице из Калифорније* Радмиле Крајновић у сарадњи са Америчким кутком, Нови Сад, и *Камичак у Индонезији* Маје Тишме.

5. јула 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је и заједно са Момиром Беновићем говорио на откривању бисте Стевану Раичковићу у Сенти.

6. јула 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, проф. др Бранко Бешлин, потпредседник, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, били су на састанку са члановима Извршног одбора Огранка САНУ у Новом Саду ради договора о будућој сарадњи.

7. јула 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је Скупштини Друштва чланова Матице српске у Бањалуци.

7–12. јула 2015: Галерија Матице српске, током трајања фестивала ЕХИТ, приредила је програм *Take a break – feel the Art in the Gallery of Matica srpska* са жељом да промовише српску националну уметност и културну баштину. Своју делатност и програме, Галерија је представила и на фестивалу *Youth Fair* и на самом фестивалу ЕХИТ на Петроварадинској тврђави, док је у Галерији одржана конфе-

ренција *CEETEP – Central Eastern European Talent Exchange Program*.

8. јула 2015: чланови Председништва Матице српске састали су се у Српској академији наука и уметности са највишим представницима Српске академије наука и уметности и Београдског универзитета. У свечаном делу састанка потписан је Протокол о сарадњи Матице српске и САНУ, којим је и формализована сарадња ове две институције. Радни део састанка протекао је у разматрању питања и проблема који су се јавили у финансирању *Српске енциклопедије* и *Летописа*, и проблема укупног финансирања Матице српске, као и о проблемима које ове институције имају у поступку враћања одузете имовине у складу са Законом о враћању одузете имовине и обештећењу („Сл. гласник РС”, бр. 72/2011). Том приликом, донети су закључци и договорени заједнички кораци ових институција у решавању насталих проблема.

8. јула 2015: у Галерији Матице српске, поводом отварања изложбе *Поклон-збирка Vere Zariћ* одржана је конференција за новинаре на којој су говориле мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, Јелена Огњановић, ауторка изложбе, и Вера Зарић, уметница.

8. и 15. јула 2015: Галерију Матице српске посетила су деца из кампа „Мала срећна колонија”. Радионице су водиле Мирослава Жарков и Јелена Огњановић, кустоскиње Галерије.

9. јула 2015: у атријуму Библиотеке Матице српске, одржана је четврта Трибина у оквиру циклуса *Савремени човек и савремени свећ*, а предавач је био проф. др Милош Ковић.

9. јула 2015: у Галерији Матице српске отворена је изложба *Поклон-збирка Vere Zariћ*, на којој су говорили мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, Јелена Огњановић, ауторка изложбе, и др Владимир Гвозден, доцент Филозофског факултета у Новом Саду, који је изложбу све-

чано и отворио, а публици се потом обратила и Вера Зарић, уметница. Изложбу прати публикација са текстовима Јелене Огњановић, Радомира Кулића и Милана Соларова, и каталогом поклоњених радова.

10. јула 2015: Матицу српску посетили су полазници Летњег образовног кампа *Сремски Карловци 2015*. Госте је примила мср Александра Јовановић, стручни сарадник Рукописног одељења.

10. јула 2015: у Матици српској одржан је програм Теслиног глобалног форума, а поздравну реч присутнима упутио је проф. др Драган Станић, председник Матице српске.

12. јула 2015: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, говорио је у Гајдобри на свечаности откривања споменика Луки Вукаловићу (1823–1873), вођи српског устанка у Херцеговини (1852–1862), и обележавању седамдесете годишњице од победе над фашизмом.

13. јула 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, учествовао је у раду седнице Организационог одбора за реализацију иницијативе да се Град Нови Сад кандидује за европску престоницу културе 2021. године.

13. јула 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске, присуствовали су обележавању Дана државности Републике Црне Горе.

13. јула 2015: мср Јелена Веселинов, управница послова Матице српске, и мср Ивона Максимовић, помоћница управника послова, присуствовале су састанку са правним тимовима Српске академије наука и уметности и Београдског универзитета одржаном у Ректорату Универзитета у Београду, и том приликом разговарале о подношењу заједничког предлога за измену Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

13. јула 2015: у Галерији Матице српске, поводом отварања изложбе *Зографи. Српске иконе између традиције и модерности. Паралеле / Zografi. Icone serbe fra tradizione e modernità. Paralleli* у Националној галерији Умбрије у Перуђи, за медије је приређено представљање изложбе. Мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, и Славиша Грујић, покрајински секретар за културу и јавно информисање, указали су на значај представљања националног културног наслеђа у Италији, али и могуће везе и паралеле са италијанском уметношћу, док је др Бранка Кулић, ауторка изложбе, представила концепт изложбе и говорила о појединим иконама XVIII века.

13. јула 2015: мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске, на позив господина Ивана Тасовца, министра културе и информисања, присуствовала је вечери која је приређена у Клубу посланика у Београду поводом посете господина Тибора Наврачича (*Tibor Navracsics*), комесара ЕУ за образовање, омладину, културу и спорт у Републици Србији.

14. јула 2015: одржана је 101. седница Председништва Матице српске.

16. и 17. јула 2015: Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске, и Мирослав Алексић, руководилац Одељења набавке и размене публикација, посетили су седиште Митрополије црногорско-приморске на Цетињу и Народну библиотеку у Требињу. Том приликом уручили

су овим институцијама на поклон комплете шест кола *Анџололојске едиције Десет векова српске књижевности* Издавачког центра Матице српске

17. јула 2015: у Матици српској одржана је седница Уредништва Едиције „Прва књига Матице српске”. Уредништво у саставу: Ласло Блашковић (послао предлоге електронски), др Владислава Гордић Петковић, главни уредник, др Соња Веселиновић, др Ђорђе Деспић, Ненад Милошевић и Иван Радосављевић усвојило је Издавачки план за 2015. годину: 266. Катарина Ковчин, *Кривене лутке* и 267. Филип Роговић, *Гнушање*.

17. и 31. јула 2015: у Галерији Матице српске, у оквиру пратећег програма изложбе *Поклон-збирка Vere Zariћ*, одржано је ауторско тумачење изложбе и тумачење „Уметничко путовање Vere Zariћ”. Говорила је Јелена Огњановић, ауторка изложбе.

19. јула 2015: објављен је *Годишњак Библиотеке Матице српске*, свеска за 2014. годину.

20. јула 2015: Матицу српску посетили су полазници Летње школе српског језика са Филозофског факултета у Новом Саду. Госте су примили доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, Јулка Ђукић, мср Александра Јовановић и Светлана Милашиновић, стручни сарадници.

20. јула 2015: Библиотека Матице српске објавила је *Анализу рада народних библиотека у Војводини за 2014.* и *Анализу рада високошколских библиотека у Војводини за 2014.*

22. јула 2015: у Националној галерији Умбрије у Перуђи одржана је конференција за новинаре поводом отварања изложбе Галерије Матице српске *Зографи. Српске иконе између традиције и модерности. Паралеле / Zografi. Icone serbe fra tradizione e modernità. Paralleli* на којој су говорили: Илијас Тасијас (*Ilias Tasijs*), координатор територијалног интеррегионалног пакта Апенино централе, Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске, Луиза Монтевеки (*Luisa Montevocchi*), регионални секретар за Умбрију Министарства за културна добра, културне активности и туризам Републике Италије и управник Националне галерије Умбрије, Марија Тереза Северини (*Maria Teresa Severini*), секретар за туризам, културу и универзитет града Перуђе, Даниела Королија Црквењак, координатор пројекта, Ђовани Лука Делогу (*Giovanni Luca Delogu*), историчар уметности, функционер Националне галерије Умбрије, и Славиша Грујић, покрајински секретар за културу и јавно информисање.

22–25. јула 2015: у оквиру пратећег програма изложбе Галерије Матице српске *Зографи. Српске иконе између традиције и модерности. Паралеле / Zografi. Icone serbe fra tradizione e modernità. Paralleli* у Националној галерији Умбрије у Перуђи је одржан програм *Наука и уметности* посвећен научним испитивањима уметничких материјала и техника изложених зографских икона. Испитивања су спроводили тим италијанских научника Групе MOLAB, Национални центар за истраживања и Универзитет у Перуђи у сарадњи са стручњацима из Галерије Матице српске и Института за нуклеарне науке „Винча”.

23. јула 2015: у Националној галерији Умбрије у Перуђи свечано је отворена изложба Галерије Матице српске *Зографи. Српске иконе између традиције и модерности. Паралеле / Zografi. Icone serbe fra tradizione e modernità. Paralleli* у при-

суству италијанских званичника и представника Аутономне Покрајине Војводине, Галерије Матице српске, Покрајинског завода за заштиту споменика културе, пријатеља и сарадника. Изложене су 34 иконе из колекције Галерије Матице српске и три из колекције Националне галерије Умбрије, које говоре о српској уметности прве половине XVIII века као и о паралелама у уметничком изразу две културе, италијанске и српске. На отварању изложбе говорили су: Луиза Монтевеки (*Luisa Montevercchi*), регионални секретар за Умбрију Министарства за културна добра, културне активности и туризам Републике Италије и управник Националне галерије Умбрије, Иларија Борлети Буитони (*Ilaria Borletti Buitoni*), помоћник за културно наслеђе Министарства за културна добра, културне активности и туризам Републике Италије, Фернанда Чекини (*Fernanda Cecchini*), секретар за културу Регије Умбрија, Марија Тереза Северини (*Maria Teresa Severini*), секретар за културу, туризам и универзитете општине Перуђа, Славиша Грујић, покрајински секретар за културу и јавно информисање Аутономне Покрајине Војводине, Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске, Илијас Тасијас (*Ilias Tasiyas*), координатор Територијалног интеррегионалног пакта Апенино централе, Ђовани Лука Делогу (*Giovanni Luca Delogu*), историчар уметности, функционер Националне галерије Умбрије.

24. јула 2015: У оквиру пратећег програма изложбе Галерије Матице српске *Зоџрафи. Српске иконе између традиције и модерности. Паралеле / Zografi. Icone serbe fra tradizione e modernità. Paralleli* у Националној галерији Умбрије у Перуђи је одржан први део Завршне конференције *Паралеле* трогодишњег периода сарадње српских и италијанских институција на локалном развоју у области заштите и вредновања културног наслеђа на којој су стручњаци из Галерије Матице српске и Покрајинског завода за заштиту споменика културе представили српску уметност и културу XVIII века. Истог дана су одржане и две креативне радионице за децу на којима су малишани имали прилике да се кроз причу упознају са светитељима попут Св. Димитрија, Св. Ђорђа и Св. Николе, али и са представом Богородице са Христом која је честа, како у италијанској, тако и у српској уметности.

28. јула 2015: Библиотека Матице српске, електронском изложбом грађе из својих збирки обележила је 125 година од рођења Бориса Пастернака (1890–1960). Ауторке поставке су Ивана Гргурић и Силвија Чамбер, а уредник Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске.

6, 13, 20. и 27. августа 2015: у заједничком врту Галерије Матице српске и Спомен-збирке Павла Бељанског реализована су четири програма у оквиру манифестације *Лейџо у вртју галерија 2015. Лайџино вече* приређено је у сарадњи са Академијом Капуера и Удружењем Тодо танго, путописну причу *На сџазама Свејше Горе айџонске* представио је новосадски редитељ Горан Вукчевић, француски филм *Млади џесник* приказан је у сарадњи са Удружењем Сџета Сџи и Француским институтом у Србији, док је у оквиру *Афро-џој вечери* одржан концерт групе ЈеуNS.

11. августа 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је додели Награде „Деспотица Мати Ангелина” у манастиру Крушедол и учествовао у програму.

14. августа 2015: у Матици српској, проф. др Драган Станић, председник Матице српске, мср Јелена Веселинов, управница послова, и мр Дејан Милорадов, стручни сарадник Одељења за књижевност и језик, разговарали су са представницима Викимедије у Србији о могућој сарадњи.

17. августа 2015: изашао је јулско-августовски двоброј *Лейџојиса Матице српске*, који поред сталних рубрика доноси и интересантан темат посвећен нашем великом писцу Ивану В. Лалићу (1931–1996). У оквиру темата објављени су текстови С. Шеатовић Димитријевић, Д. Ранчић, В. Вукомановића Растегорца, М. Аврамовића, С. Веселиновић и Ж. Миленковића.

21. августа 2015: Матицу српску посетила су деца са Косова и Метохије. Госте је примио мр Драган Тубић, стручни сарадник Лексикографског одељења.

21. августа 2015: у Галерији Матице српске, у оквиру манифестације *Нови Сџаг – џанџо џраг*, одржано је научно предавање „Sci танго: од синхронизације у природи до синхронизованог плеса” проф. др Иване Ковачић и др Милене Чукић.

21. и 28. августа 2015: у Галерији Матице српске, у оквиру пратећег програма изложбе *Поклон-збирка Вере Зарић*, уприличен је разговор са уметницом Вером Зарић и стручно тумачење изложбе *Пуџ уметничкој дела, од айџеља до колекције*, о чему је говорила Јелена Огњановић, ауторка изложбе.

26. августа 2015: Библиотека Матице српске електронском изложбом грађе из својих збирки обележила је 125 година од рођења сликара Петра Добровића (1890–1942), водећег представника српског колоризма познатог по портретима и пејзажима. Ауторка поставке је Силвија Чамбер, а уредник Селимир Радуловић, управник Библиотеке.

27–31. августа 2015: на позив оца Серафима, Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске, боравио је у манастиру Хиландар (и метоху Каково).

27. августа 2015: у Музеју савремене уметности Републике Српске у Бањалуци отворена је изложба *Уметности и власи. Пејзажи из збирке Јосија Броза Тиџа*, коју су заједнички реализовали Музеј историје Југославије и Галерија Матице српске у сарадњи са Музејом савремене уметности Републике Српске. На отварању изложбе говорили су др Сарита Вујковић, директорица Музеја савремене уметности Републике Српске, мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске, Ана Панић,

ауторка изложбе, и Владимир Николић, генерални конзул Републике Србије у Републици Српској, који је изложбу званично и отворио.

28. августа 2015: гостујућа изложба Галерије Матице српске *Добровић, Шумановић, Коњовић, Шуйуић – Европски кон-тиексии* отворена је у Галерији слика „Сава Шумановић” у Шиду поводом обележавања годишњице од смрти Саве Шумановића. На отварању изложбе говориле су Весна Бу-ројевић, директорица Галерије слика „Сава Шумановић”, и мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске.

1. септембра 2015: у Галерији Матице српске одржан је са-станак са представницама Француског института – Нови Сад поводом наставка сарадње у 2016. години. О програ-мима који ће се заједнички реализовати у наредној години разговарале су мр Тијана Палковљевић Бугарски, управ-ница Галерије, мср Снежана Мишић, начелница Одељења за програме и презентацију, Ан Те (*An Te*), координатор-ка Француског института – Нови Сад, и њена сарадница Тања Гавриловић.

2. септембра 2015: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секре-тар Матице српске, са Миланом Мицићем, помоћником секретара за културу, присуствовао је у Београду састанку у вези са организовањем научног скупа „Добровољци у Првом светском рату” у Институту за стратегијска истра-живања.

2. септембра 2015: одржана је седница Уређивачког одбо-ра *Српске енциклопедије* у Београду.

3. септембра 2015: Галерију Матице српске посетили су чланови руске новинарске делегације, гости Радио-теле-визије Војводине који су боравили у Новом Саду. Сталну поставку Галерије представила им је мср Снежана Мишић, начелница Одељења за програме и презентацију.

3. и 5. септембра 2015: у оквиру манифестације *Лејџо у врџу Галерија 2015* у организацији Спомен-збирке Павла Бељанског и Артис центра из Београда, Тамара Огњевић, историчарка уметности, представила је гастрохеритоло-шку причу „Немањине златне виљушке или о храћењу не-пријатеља”, а концертом *Soul jazz journey* у организацији Галерије Матице српске и Александар Дујин оркестра на којем је извођена ауторска музика Александра Дујина и Тање Јовићевић, манифестација је свечано затворена.

4. септембра 2015: у Галерији Матице српске, поводом отварања гостујуће изложбе Музеја савремене уметности Републике Српске из Бањалуке *DATES 1 – Раденко Милак & Роман Урањек*, одржана је конференција за новинаре на којој су говорили мр Тијана Палковљевић Бугарски, управ-ница Галерије, др Сарита Вујковић, директорица Музеја савремене уметности Републике Српске, те Раденко Ми-лак и Роман Урањек, уметници.

4. септембра 2015: у Галерији Матице српске, у сарадњи са „Color Press Group Glossy Media” и Удружењем грађана „Нво Color Media Events” приређена је регионална књи-жевна конференција *Book Talk 2015* која окупља писце, преводиоце, издаваче и читаоце из целог региона.

5. септембра 2015: у Галерији Матице српске, у оквиру ци-клуса *Традиција и савремено сиваралаштво*, отворена је гостујућа изложба Музеја савремене уметности Републи-

ке Српске из Бањалуке *DATES 1 – Раденко Милак & Роман Урањек*. На отварању изложбе говориле су мр Тијана Пал-ковљевић Бугарски, управница Галерије, др Сарита Вујко-вић, директорица Музеја савремене уметности Републике Српске, мр Милица Котур, помоћник министра просвје-те и културе Републике Српске, и Александра Фулгоси, помоћник министра културе и информисања Републике Србије, која је изложбу званично и отворила.

8. септембра 2015: одржана је 102. седница Председништва Матице српске.

8. септембра 2015: из штампе је изашао зборник радова *Први светски рат*. Први део зборника чине текстови који су махом настали у оквиру три темата у *Лейџојису Матице српске* у току 2014. године, који су на различите начине обрађивали то велико време српске историје. Други део зборника чине предавања која су угледни историчари и научници из више области друштвених наука одржали у просторијама Матице српске у оквиру циклуса предавања *Србија у Првом светском рату*.

9. септембра 2015: Матицу српску посетили су слависти са научног скупа Задужбине „Доситеј Обрадовић”. Госте је примила мср Александра Јовановић, стручни сарадник Рукописног одељења.

10. септембра 2015: проф. др Бранко Бешлин, потпредсед-ник Матице српске, присуствовао је свечаности Буњевач-ке матице у Градској кући Суботици поводом 20. година од реоснивања. Матици српској је том приликом додељено признање за допринос развоју буњевачке културе.

10. септембра 2015: амбасадор Јужне Кореје у Србији, Ње-гова екселенција Ли Дохун (*Lee Do-hoon*) са пратњом, посе-тио је Библиотеку Матице српске, и том приликом предао вредан поклон који шаље Korea Foundation из Сеула, са којом Библиотека Матице српске дуго година успешно сарађује. Госте је примио Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске.

11. септембра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и академик Милован Данојлић, председ-ник Српске књижевне задруге, учествовали су у емисији *Спорови у култури* Мелихе Правдић на Другом програму Радио Београда и том приликом говорили о актуелним про-блемима у установама културе.

11. септембра 2015: у оквиру Одељења за природне науке Матице српске објављена је књига *Историја айџекарства на тлу данашње Војводине* Илије Савкова, магистра фар-мације. Књига је резултат рада на пројекту „Историја меди-цине и здравствене културе на тлу данашње Војводине”.

11. и 12. септембра 2015: др Даниела Королија Црквења-ков, помоћница управника Галерије Матице српске, и мср Снежана Мишић, начелница Одељења за програме и пре-зентацију, на позив Савеза Срба у Румунији учествовале су у Араду на међународном научном скупу „Ликовна уметност Срба у Поморишју”.

12. септембра 2015: Галерија Матице српске учествовала је на фестивалу „Мамутофест” у Народном музеју Кикинде.

14. септембра 2015: одржана је 103. седница Председни-штва Матице српске.

14. септембра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и Светлана Милашиновић, секретар Редак-

ције *Лейхойса Матице српске*, присуствовали су конференцији поводом подршке Новом Саду као кандидату за европску престоницу културе 2021. године одржаној у Градској кући у Новом Саду.

15. септембра 2015: у Матици српској, у оквиру другог циклуса предавања посвећеном јубилеју стогодишњице од почетка Првог светског рата, представљен је Зборник радова са округлог стола „Српски добровољачки покрет у Првом светском рату”. Овај циклус је наставак многобројних предавања о Великом рату која су у току 2014. године у Матици српској одржали угледни историчари, како би се на достојан и висококвалитетан начин обележио јубилеј. Госте је поздравио доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, који је истакао Матичин труд да се претходне и ове године на достојан начин обележи стогодишњица Великог рата. Поздравну реч присутнима упутио је и Драгољуб Вујовић, председник Удружења ратних добровољаца 1912-1918, њихових потомака и поштовалаца „Видовдан” из Сирига. О Зборнику су говорили др Милан Мицић, помоћник покрајинског секретара за културно наслеђе и јавне збирке, др Предраг Вајагић, професор историје, и доц. др Владимир Баровић, аутори текстова у Зборнику.

16. септембра 2015: изашао је септембарски број *Лейхойса Матице српске*. Нови број, поред сталних рубрика, доноси и један веома интересантан темат, „Књижевност и интернет”. Темат је приредио млади сарадник часописа мср Милош Јоцић, а текстове о овој модерној, актуелној и, пре свега, интригантној проблематици уз приређивача потписују и В. Гордић Петковић, Е. Ј. Арсет, Т. Тропин и Д. Бабић. Акценат је стављен на несумњив утицај модерне интернет технологије на књижевност која се, са своје стране, веома брзо и успешно прилагођава свим захтевима новог времена. Реч је, дакле, о једној веома плодној заједници.

17. септембра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, учествовао је у раду седнице Управног одбора Задужбине „Доситеј Обрадовић” у Београду.

18. и 28. септембра 2015: у оквиру пратећег програма изложбе *DATES 1 – Раденко Милак & Роман Урањек*, мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске, стручно је тумачила изложбу. Такође, одржана је креативна радионица са ученицима Гимназије „Исидора Секулић” коју је водио мр Данило Вуксановић, шеф Сектора заштите колекције.

18. септембра 2015: мср Снежана Мишић, начелница Одељења за програме и презентацију Галерије Матице српске, на позив ЕУ Инфо кутка Нови Сад, организатора ликовног конкурса *Изабери – Промени – Комбинуј*, учествовала је у жирирању радова војвођанских основаца који су имали задатак да нацртају рад на тему „Мој град без аутомобила”.

21. септембра 2015: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, учествовао је на централној свечаности Дана школе „Тихомир Остојић” у Остојићеву, уприличеној поводом обележавања 150-годишњице од рођења Тихомира Остојића.

22. септембра 2015: акредитовани програм *Коришћење дигиталних ресурса у библиотекарству* Библиотеке Матице српске одржан је у Библиотеци шабачкој. Реализатори

програма биле су Новка Шокица Шуваковић и Иванка Клајн.

23. септембра 2015: у Матици српској представљена је септембарска свеска *Лейхойса Матице српске*. Акценат је стављен на темат „Књижевност и интернет”. Програм је отворио доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, који је поздравио присутне, уз неколико речи о актуелним проблемима у финансирању *Лейхойса* и осталих Матичиних капиталних пројеката. У програму су учествовали и проф. др Слободан Владушић, главни уредник *Лейхойса*, мср Милош Јоцић, приређивач темата „Књижевност и интернет”, и мср Драган Бабић, аутор једног од текстова у овом броју.

23. септембра 2015: Матици српској додељена је Повеља Српске читаонице – Градске библиотеке у Новом Саду поводом обележавања 170 година постојања, као захвалност на значајном доприносу развоју науке и националне културе и плодне вишедеценијске сарадње. Повељу је на Свечаној академији Градске библиотеке одржаној у Српском народном позоришту примио проф. др Драган Станић, председник Матице српске. Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске, том приликом примио је Повељу за дугогодишњу успешну сарадњу ове две институције културе.

23. септембра 2015: акредитовани програм *Инкунабуле* Библиотеке Матице српске одржан је у новој Учионици Библиотеке. Реализатори програма биле су мр Душица Грбић, Светлана Вучковић и Александра Драпшин.

24. септембра 2015: у Матици српској одржан је програм „Дани Теодора Павловића” из Новог Милошева. Поздравну реч присутнима упутио је проф. др Драган Станић, председник Матице српске, а Награда „Теодор Павловић” уручена је академику Владети Јеротићу.

24. септембра 2015: др Миодраг Матицки, потпредседник Матице српске, присуствовао је свечаности Задужбине „Доситеј Обрадовић” поводом доделе Награде „Доситејево златно перо” која се традиционално додељује младим ауторима.

24. септембра 2015: акредитовани програм *Коришћење дигиталних ресурса у библиотекарству* Библиотеке Матице српске одржан је у Народној библиотеци Бор. Реализатори програма биле су Новка Шокица Шуваковић и Иванка Клајн.

25. септембра 2015: јавно је објављен Одговор Председништва Матице српске на Саопштење Министарства културе и информисања (прилог).

25. септембра 2015: у новој Учионици Библиотеке Матице српске акредитовани програм сталног стручног усавршавања у библиотечно-информационој делатности Народне библиотеке Србије *Библиографија. Библиографска истраживања и израда њерсоналних библиографија* одржале су Марија Богдановић из Народне библиотеке Србије и Гордана Ђилас из Библиотеке Матице српске.

25. септембра 2015: поводом обележавања манифестације *Дани европске баштине*, Галерија Матице српске, у сарадњи са Галеријом слика „Сава Шумановић” у Шиду, приредила је промоцију књиге *Писма из Шиде* Марије Демшар. Поздравну реч присутнима упутила је мср Снежана Мишић, начелница Одељења за програме и презентацију

Галерије, након чега су о књизи говориле Весна Буројевић, директорица Галерије слика „Сава Шумановић”, и Жана Гвозденовић, музејски саветник Музеја савремене уметности у Београду. Затим је приказан и уметничко-документарни филм *Сликар и берачица трожђа* редитеља Николе Лоренцина (*Nicola Lorenzino*).

26. септембра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је Годишњој скупштини Удружења „Фонд и дијаспора за матицу” у Београду.

28. септембра 2015: одржана је 104. седница Председништва Матице српске.

28. септембра 2015: Библиотека Матице српске електронском изложбом грађе из својих збирки обележила је 175 година од рођења француског сликара Клода Монеа (1840–1926). Ауторка поставке је Ивана Гргурић, а уредник Селимир Радуловић, управник Библиотеке.

28. септембра 2015: Галерија Матице српске је један од номинованих музеја за награду за Најбољи европски музеј 2016. године, коју додељује Европски музејски форум. Тим поводом је Галерију посетио др Вим де Вос (*Wim de Vos*), судија Европског музејског форума, у друштву проф. др Миле Поповић Живанчевић, националног кореспондента Европског музејског форума. Дочекао их је тим Галерије Матице српске: мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, др Даниела Королија Црквењаков, помоћник управника, мср Снежана Мишић, начелник Одељења за програме и презентацију, и мр Данило Вуксановић, шеф Сектора заштите колекције.

30. септембра 2015: одржана је седница Уредништва *Зборника за славистику*.

30. септембра 2015: Матицу српску посетили су ученици Гимназије „Бора Станиковић” из Ниша. Госте је примила мср Александра Јовановић, стручни сарадник Рукописног одељења.

30. септембра 2015: у Свечаној сали Матице српске, одржана је пета Трибина у оквиру циклуса *Савремени човек и савремени свети*, а предавач је био архиепископ цетињски, митрополит црногорско-приморски, зетско-брдски и скендеријски и егзарх свештеног трона пећког, Његово високопреосвештенство Амфилохије.

30. септембра 2015: мср Снежана Мишић, начелница Одељења за програме и презентацију Галерије Матице српске, и мср Дарко Деспотовић, конзерватор, боравили су у Требињу ради постављања изложбе дигиталних принтова на платну *Српска уметности у десет слика*. Из колекције Галерије Матице српске у Музеју Херцеговине.

1. октобра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, учествовао је у раду седнице Организационог одбора за реализацију иницијативе да се Град Нови Сад кандидује за европску престоницу културе.

1. октобра 2015: у Свечаној сали Матице српске, одржана је шеста Трибина у оквиру циклуса *Савремени човек и савремени свети*, а предавач је био др Бојан Јовановић.

1. октобра 2015: изложба дигиталних принтова на платну *Српска уметности у десет слика*. Из колекције Галерије Матице српске отворена је у Музеју Херцеговине у Требињу. На отварању изложбе говорили су Веселка Салатић, директор Музеја Херцеговине Требиње, мср Снежана Мишић,

виши кустос Галерије Матице српске и ауторка изложбе, и Зоран Милошевић, начелник Одељења за привреду и друштвене дјелатности Града Требиња, који је изложбу званично и отворио.

3, 10, 17, 24. и 30. октобра 2015: у Галерији Матице српске одржан је циклус креативних радионица за децу суботом под називом *Осети уметности додиром*: „Господа у свили и кадифи”, „Кутак за шарени облутак”, „Од комада блага до сјаја злата”, „Уметност стварамо и планету чувамо” и „Од дрвета триста чуда”. Радионице су водиле Мирослава Жарков и Бојана Обрадовић.

5. октобра 2015: одржана је 105. седница Председништва Матице српске.

5. октобра 2015: одржана је седница Извршног одбора Матице српске.

5. октобра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, примио је у Матици српској господина Млађена Цицковића, директора Председништва Републике Српске у Београду, а том приликом разговарали су о могућој сарадњи.

6. октобра 2015: акредитовани програм *Инкунабуле* Библиотеке Матице српске одржан је у новој Учионици Библиотеке Матице српске. Реализатори програма биле су мр Душица Грбић, Светлана Вучковић и Александра Драпшин.

6. октобра 2015: мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске, именована је за члана Савета за изложбену делатност Огранка САНУ у Новом Саду.

7. октобра 2015: у Коларчевој задужбини у Београду представљен је шести том *Српској биографској речника*, капиталног лексикографског пројекта Матице српске. О књизи су говорили проф. др Александра Вранеш, декан Филолошког факултета, проф. др Ненад Макуљевић, професор Филозофског факултета у Београду, Дејана Оцић, уредник за лексикографију Завода за уџбенике, и проф. др Бранко Бешлин, професор Филозофског факултета у Новом Саду и главни уредник *Српској биографској речника*. Представљање књиге пратила је пригодна *power point* презентација сачињена од галерије портрета значајних личности, као и њихових основних идентификационих података.

7. октобра 2015: у Галерији Матице српске, академик Владета Јеротић одржао је предавање о Љубави.

8. октобра 2015: у Матици српској представљен је превод на немачки језик једне од најзначајнијих песничких књига Десанке Максимовић *Тражим њомиловање* у преводу Волфганга Ешкера (*Wolfgang Eschker*). Двојезично издање, на српском и немачком, објавила је издавачка кућа „Lajpciger literatur-

verlag". О књизи су говорили проф. др Станиша Тутњевећ, др Тијана Тропин, проф. др Јован Делић и др Волфганг Ешкер, преводилац. Ауторе, учеснике и публику поздравио је проф. др Драган Станић, председник Матице српске.

8. октобра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, упутио је допис госпођи Ирени Боковој (*Ирина Георгиева Бокова*), директорки Организације УНЕСКО, поводом захтева самопроглашене Републике Косово за пријем у ову организацију. Писмо са истим садржајем упућено је и представницима словенских Матица, као и Институту за славистику Руске академије наука у Москви.

9. октобра 2015: у Матици српској, у оквиру циклуса *Србија у Првом светском рату 1915*, мр Далибор Денда, мајор Војске Србије, одржао је предавање „Српски ратни заробљеници 1914–1918.” Присутне је поздравио доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске.

9. октобра 2015: акредитовани програм *Ујрављање конфликција у библиотекама: у сусрет сиварању ефикасној радној окружења* Библиотеке Матице српске одржан је у Народној библиотеци „Његош” у Књажевцу. Реализатор програма била је Јелена Јовин.

9. октобра 2015: у Галерији Матице српске, у сарадњи са Српским институтом у Будимпешти и Покрајинским заводом за заштиту споменика културе, промовисана је књига *Архитектура српских православних цркава у Мађарској* Зорана Вукосављева. Присутне је поздравила мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, док су о књизи говорили Пера Ластић, директор Српског института у Будимпешти, др Дубравка Ђукановић, архитекта и рецензент књиге, Коста Вуковић, кустос Музеја Српске православне епархије будимске у Сентандреји, и аутор.

12. октобра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, у својству члана Организационог одбора, присуствовао је у Српској академији наука и уметности научном скупу посвећеном 150-годишњици рођења Јована Цвијића.

12. октобра 2015: поводом наставка едукативног програма за децу *Осећи уметност. Доживљавање уметничких дела њушем чула* у школској 2015/2016. години у вртићу „Вилењак”, у присуству новинара, потписан је Споразум о сарадњи Галерије Матице српске, Предшколске установе „Радосно детињство” и Креативне радионице „Машталица”.

12. октобра 2015: у Галерији Матице српске поводом почетка едукативног програма за децу *Осећи уметност. Доживљавање уметничких дела њушем чула* одржана је едукација васпитача из ПУ „Радосно детињство” и презентација актуелног едукативног програма, коју су одржале Јелена Огњановић и Мирослава Жарков, кустоси Галерије, и Бојана Обрадовић, педагог.

13. октобра 2015: одржана је 106. седница Председништва Матице српске.

13. октобра 2015: мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске, одржала је предавање „Културни национални споменици и институције – како их промовисати страном и домаћој туристичкој привреди” на семинару „Туризам као развојна шанса Србије” у организацији Асоцијације медија у Београду, на којем су излагали многи стручњаци из области туризма, маркетинга и хотелијерства.

13. и 16. октобра 2015: у Галерији Матице српске, у оквиру пратећег програма гостујуће изложбе Музеја савремене уметности Републике Српске *DATES 1 – Рагенко Милак & Роман Урањек*, одржана је радионица са ученицима Школе за дизајн „Богдан Шупут” коју је водио мр Данило Вукановић, виши конзерватор Галерије.

15. октобра 2015: Филозофски факултет Универзитета у Приштини (Косовска Митровица) доделио је посебну захвалницу Матици српској поводом обележавања 55 година овог факултета за успешну сарадњу у очувању и неговању српског културног наслеђа на Косову и Метохији.

15. октобра 2015: у Свечаној сали Матице српске, одржана је седма Трибина у оквиру циклуса *Савремени човек и савремени свети*, а предавач је био академик Владета Јеротић.

16. октобра 2015: изашао је октобарски број *Летописа Матице српске*, који представља неку врсту искорак у односу на оно што смо навикли када је у питању овај часопис. Наиме, октобарски број доноси само једну рубрику. Реч је о темату „Детективска прича”, а текстове о развоју овог (иако је давно прославио век и по постојања), може се слободно рећи, модерног жанра, од његовог утемељивача Едгара Алана Поа (1841. године објављена је његова прича „Убивства у улици Морг”) до данас потписали су Д. Милутиновић, Г. Радоњић, М. Јоцић, С. Владушић и И. Базрђан. Ту су и прилози С. Е. Свини, Џ. К. Иверт и Ли Сигел који су са енглеског превели наши млади сарадници Т. Сладоје, С. Пајовић и Р. Шегрт. *Летопис сурфофања* који је, као и увек, приредио Б. Томић доноси причу о сајтовима везаним за овај жанр. Реч је наравно о Шерлоку Холмсу, Агати Кристи, Честертону те првој енциклопедији свих детектива који су се појавили на филму, у серији, књизи...

16. октобра 2015: у Народној музеју у Краљеву представљена су лексикографска издања Матице српске. Госте је представила историчарка Мирјана Савић, сарадница Матице српске из Краљева, а у програму су учествовали проф. др Бранко Бешлин, потпредседник Матице српске, мр Бранислав Поповић и др Александра Новаков, стручни сарадници Лексикографског одељења.

18. и 19. октобра 2015: у Бечу је одржана манифестација *Vojvodina recommended* у организацији Покрета „Нови оптимизам” из Зрењанина. У оквиру дводневног програма манифестације, на трибини „Сачувајмо периодичку – одбројавање је почело”, представљен је и *Летопис Матице српске* као најстарији живи књижевни часопис у Европи. Акцент је стављен на актуелну акцију Матице српске „Сачувајмо *Летопис* – одбројавање је почело”, те је том приликом Светлана Милашиновић, секретар Редакције, присутним гостима указала на проблеме у финансирању са којима се ове године суочио наш најстарији књижевни часопис и представила начине на које је Матица српска успела да их до извесне мере реши. Разговарало се о позиву на претплату и донаторство, а говорило се и о мајицама које је Матица штампала у оквиру ове акције. На крају је предложено да се модел ове акције примени и на друге периодичне публикације у земљи које су суочене са сличним проблемима.

Од 19. до 23. октобра 2015: мр Дарко Деспотовић, конзерватор-рестауратор Галерије Матице српске, у оквиру

студијског програма, боравио је у Фиренци у Институту за конзервацију и рестаурацију „Opificio delle Pietre Dure e Laboratori di Restauro di Firenze”.

19. октобра 2015: одржана је 107. седница Председништва Матице српске.

19. октобра 2015: у Матици српској, у оквиру програма *Дани Републике Српске у Србији* у организацији Представништва Републике Српске у Србији, представљена је књига *Историја Републике Српске* Чедомира Антића и Ненада Кеџмановића. Присутне су поздравили проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и Дане Малешевић, министар просвете и културе Републике Српске. Поред аутора, о књизи је говорио и академик Алекса Буха, један од рецензената.

20. октобра 2015: у Матици српској, Владимир Јерковић, директор, проф. др Тихомир Петровић и Горана Копоран, библиотекар, представили су делатност Градске библиотеке „Карло Бијелицки” из Сомбора. О књижевном часопису *Дометини*, поводом 40-годишњице његовог покретања, говорио је Давид Кеџман Дако, главни и одговорни уредник. Приказани су и 15-минутни документарни филм снимљен тим поводом, као и изложба библиотечких издања уз илустративни материјал.

21. октобра 2015: у оквиру пројекта Матице српске „Српски национални покрет у Аустријској царевини 1790–1918” Одељења за друштвене науке, објављена је књига *Аустријарска браћа о Уједињеној омладини српској* академика Василија Ђ. Крестића. Књига је резултат ауторовог вишедеценијског рада на овој теми. Уједињена омладина српска настала је у време дубоке кризе у Аустрији, начете поразом у аустријско-пруском рату (1866), преокретом у аустријској политици и отварањем Источног питања. Иако основана са ограниченим циљем, да се, пре свега, бави књижевним и просветним питањима, Уједињена омладина српска је већ на оснивачкој скупштини али и касније свестрано деловала на оснаживању националне свести.

21. октобра 2015: изложба *Даница Јовановић (1886–1914)*, реализована у сарадњи Спомен-збирке Павла Бељанског и Галерије Матице српске, отворена је у Културном центру „Кућа Војновић” у Инђији.

22. октобра 2015: у оквиру Едиције „Библиографије”, светлост дана угледала је књига *Библиографија српске титларисничке литературе* Уроша Дојчиновића. Предмет књиге је библиографија трзалачких кордофона на простору Србије, у периоду од првих трагова до 2000. Циљ књиге био је да истражи, ревидира, анализира и представи јавности библиографску грађу која садржи информације о

свим теоретско-практичним аспектима трзалачких кордофона, са акцентом на најзначајнијим представницима, лаути и гитари.

22. октобра 2015: у Матици српској, у оквиру манифестације *Дани Српске у Србији 2015*, представљена је *Нормативна грамаџика српског језика*, ијекавско издање, аутора академика Ивана Клајна и Предрага Пипера, коју је Матица објавила уз финансијску подршку Представништва Републике Српске са седиштем у Београду. На промоцији су учествовали проф. др Срето Танасић и академик Предраг Пипер, један од аутора. Присутне су поздравили проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и Млађен Цицковић, директор Представништва Републике Српске у Београду.

22. октобра 2015: у Свечаној сали Матице српске, одржана је осма Трибина у оквиру циклуса *Савремени човек и савремени свети*, а предавач је била проф. др Дивна Вуксановић.

22. октобра 2015: у Матици српској, проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и Радован Ждрале, писац и вајар, потписали су уговор о поклону у којем се наводи да господин Ждрале поклања Матици српској скулптуре од украсног и полудрагог камена. Поклоњене скулптуре чуваће се у оквиру фонда уметнина Матице српске у Галерији Матице српске, а један мањи број скулптура биће изложен и у свечаним салонима Матице српске.

23. октобра 2015: одржана је седница Уредништва *Зборника за филологију Мајнице српске*.

23. октобра 2015: Матицу српску посетили су студенти Медицинског факултета из Загреба и Новог Сада, а при-

мила их је мср Александра Јовановић, стручни сарадник Рукописног одељења.

23. октобра 2015: акредитовани програм *Управљање кон-фликтима у библиотекама: у сусрет сиварању ефикасној радној окружења* Библиотеке Матице српске одржан је у Народној библиотеци Пирот у Пироту. Реализатор програма била је Јелена Јовин.

23. октобра 2015: Галерија Матице српске Свечаном седницом прославила је 168. годишњицу постојања. Овогодишњи Дан Галерије био је посвећен обележавању 200-годишњице рођења српског сликара Димитрија Аврамовића (1815–2015) чиме су истакнути значај и богато стваралаштво овог великана прошлости. Свечану седницу поздравним говором отворила је мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, а потом је др Игор Борозан, доцент Филозофског факултета у Београду, одржао беседу о сликару Димитрију Аврамовићу. Тим поводом представљена је нова аквизиција Галерије *Скидање с крста* Димитрија Аврамовића из 1833. године, коју је у години обележавања 200-годишњице рођења сликара, Галерија Матице српске откупила из приватног власништва. Негујући традицију добротинства и пријатељства са институцијама и појединцима, седница је завршена доделом захвалница Клуба пријатеља Галерије Матице српске онима који су током протекле године учествовали у програмима Галерије и допринели њеном успешном раду на очувању и представљању националне уметности. Такође, захвалнице су додељене и појединцима који су препознали важност пројекта реконструкције фасаде Галерије. Прослави Дана Галерије и Свечаној седници присуствовали су: господин Славиша Грујић, секретар за културу и јавно информисање АП Војводине, др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, мр Ненад Остојић, потпредседник Матице српске, мср Јелена Веселинов, управница послова Матице српске, представници Града Новог Сада, др Душан Николић, ректор Универзитета у Новом Саду, директори и представници музејских установа, професори Универзитета у Београду и Новом Саду, као и бројни пријатељи и сарадници Галерије Матице српске.

24–28. октобра 2015: стручни тим Галерије Матице српске: мр Данило Вуксановић и мср Дарко Деспотовић, конзерватори-рестауратори, и Ненад Војновић, секретар, боравили су у Перуђи, ради повратка изложбе *Српске иконе између традиције и модерности. Паралеле* која је била представљена у Националној галерији Умбрије и коју је видело 23.000 посетилаца.

25. октобра 2015: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, присуствовао је отварању 60. Међународног сајма књига у Београду.

26. октобра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, састали су се у Министарству просвете и науке Републике Србије са проф. др Вером Дондур и др Николом Танићем. Том приликом вођени су разговори о финансирању научних пројеката Матице српске и *Српске енциклопедије*.

26. октобра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, били су на састанку у Комерцијалној банци где су разговарали са Гораном Милићевићем, директором маркетинга, о наставку сарадње на финансијској подршци „Змајеве награде” Матице српске.

26. октобра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, присуствовали су пријему у Амбасади републике Аустрије уприличеном у оквиру прославе националног празника ове земље.

26. октобра 2015: Библиотека Матице српске електронском изложбом грађе из својих збирки обележила је 125 година од рођења Кароља Сирмаија (1890–1972). Аутори поставке су Петер Хајнерман и Ивана Гргурић, а уредник Селимир Радуловић, управник Библиотеке.

26–31. октобра 2015: мр Душица Грбић, руководилац Одељења старе и ретке књиге и легата Библиотеке Матице српске, учествовала је на Међународној научној конференцији *Зајребинскије чтењенија* у Санкт Петербургу с рефератом „О историјату и питању предлошка *Молийвеника (Требника)* из око 1550/60, са додатком из 1628. године у Библиотеци Српске патријаршије у Београду”.

27. октобра 2015: на штанду Матице српске, у оквиру Сајма књига у Београду, представљена је нова серија гласила Матице српске за културу усмене и писане речи *Језик данас*. О новој серији гласила и два броја која су изашла (1–2/2014. и 3–4/2015) говориле су проф. др Рада Стијовић, главни и одговорни уредник, проф. др Рајна Драгићевић и проф. др Весна Ломпар.

28. октобра 2015: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и проф. др Мато Пижурица учествовали су на трибини о „Језичком планирању и језичкој политици” одржаној у оквиру 60. Међународног сајма књига у Београду.

28. октобра 2015: Матицу српску посетили су полазници Школе Националне одбране Републике Србије. Госте су примили проф. др Бранко Бешлин, потпредседник Матице српске, и мср Александра Јовановић, стручни сарадник Рукописног одељења.

29. октобра 2015: у Матици српској, у оквиру програма *Србија у Првом светском рату 2015*, проф. др Миливој Ненин одржао је предавање „Хероји у окупираном Београду”. Присутне је поздравио доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске.

30. октобра 2015: акредитовани програм *Управљање конфликтима у библиотекама: у сусрет сиварању ефикасној радној окружења* Библиотеке Матице српске одржан је у Библиотеци „Вук Караџић” у Ковину. Реализатор програма била је Јелена Јовин.

30. октобра 2015: у Галерији Матице српске, поводом обележавања јубилеја 200-годишњице рођења Димитрија Аврамовића, Станислава Јовановић, историчарка уметности, одржала је предавање о великом сликару који је снажно утицао на развој српске уметности и културе XIX века.

31. октобра 2015: на Међународном сајму књига у Београду одржан је округли сто „Српски језик и српска језичка политика” на којем су учествовали проф. др Драган Станић, председник Матице српске, академик Предраг Пипер, проф. др Мато Пижурица, проф. др Срето Танасић и др Драган Хамовић (модератор).

31. октобра 2015: проф. др Драгану Станићу, председнику Матице српске, уручена је награда „Повеља успјеха” коју је Представништво Републике Српске у Србији доделило Матици српској као издавачу *Нормативне грамаишке српској језика* приређеној за ијекавско говорно подручје на

јубиларном, 60. Међународном београдском сајму књига, као најтраженијој књизи на штанду Републике Српске.

31. октобра 2015: промовисана је књига *Библиографија српске лингвистичке литературе* Уроша Дојчиновића на сајму књига у Београду.

31. октобра 2015: Матицу српску посетили су учесници Међународног научног скупа „Музика између теорије и праксе” који је организовала Академија уметности у Новом Саду. Госте су примиле Марта Тишма и мр Александра Јовановић, стручни сарадници Матице српске.

31. октобра 2015: у Библиотеци Матице српске завршен је пројекат „Израда прегледа цитираности научних радника из базе научно-истраживачких радника АП Војводине до 2013. године” рађеним на основу уговора са Покрајин-

ским секретаријатом за науку и технолошки развој који је закључен 31. маја 2014. године.

У Галерији Матице српске се током октобра у сарадњи са ПУ „Радосно детињство” одвијао едукативни програм за децу *Осети уметности. Доживљавање уметничких дела њуштем чула* у којем су учествовала деца из вртића „Чаролија”, „Видовдански звоничићи”, „Весели возић”, „Пужић”, „Шврћа”, „Сунцокрет”, „Мрвица”, „Маслачак”, „Пчелица”, „Плави зец”, „Петар Пан”, „Чика Јова” и „Сунце”. У простору сталне поставке и Дечје собе малишани су сазнали на које све начине путем чула могу да осете и доживе уметничка дела. На крају посете, свако дете је на поклон добило едукативно-дидактичку публикацију *Осети уметности. Доживљавање уметничких дела њуштем чула*.

РАЧУН ЈЕ ЧИСТ

(Одговор Председништва Матице српске на Саопштење Министарства културе и информисања)

Председништво Матице српске са задовољством обавештава јавност да је најстарији живи српски и светски часопис *Летопис Матице српске* најзад финансијски обезбеђен за 2015. годину, те да наставља да излази у месечним свескама. Упркос томе што је Министарство културе и јавног информисања учинило све како би овај часопис, понос српске књижевне периодике, током 2015. проредио своје изласке, Матица српска је, захваљујући институцијама и појединцима свесним значаја културних вредности овога типа, успела да проблем финансирања часописа за ову годину у потпуности реши.

Веома смо захвални свима који су нам, у тренутку када је постало јасно да Министарство одбија сваки разговор са представницима Матице, помогли да *Летопис Матице српске* не само спасемо него и да обезбедимо средства за иновирање часописне делатности. Овај понос српске културе излази од 1824. године, а већ више од 100 година то чини у месечним свескама. Стога је за Матицу била неподношљива помисао да је овај часопис могао да излази као месечник у Аустроугарској, а да данас у Србији, због ароганције једног министра, као месечник не може да излази. После одлуке Министарства културе да, путем конкурса, за *Летопис* издвоји свега 400.000 динара, у акцији спасавања *Летописа* и у прибављању средстава предвиђених Планом рада и Финансијским планом Матице српске, помогли су нам: Влада АП Војводине, тј. њен Секретаријат за културу (1.150.000 динара), Управа за културу Града Новог Сада (700.000), добротвори и донатори (270.000). Још увек ова средства нису у целини уплаћена, али смо уверени да хоће. Поменута средства су договорена тек у периоду када је, умањењем средстава за редовно функционисање најстарије српске културне установе, постало јасно да Министарство културе започиње акцију гашења *Летописа Матице српске* и довођења Матице српске до стања озбиљне финансијске дубиозе. Такве намере на време смо препознали и упозорили српску културну јавност, затраживши помоћ од свих добронамерних, те култури посвећених људи.

С обзиром на то да министар Тасовац упорно захтева да се објаве подаци о свим Матичиним приходима, нема разлога да то и не учинимо. Само што би министар претходно морао одговорити на неколико логичних питања: Зашто је до сада само од Матице српске захтевано овакво јавно полагање рачуна? Да ли ће и од неких других установа (можда од Београдске филхармоније) сада затражити да испоставе структуру својих прихода? Да ли је Матица српска заслужила овакве јавне прозивке и малтретирања? Да ли је министар свестан да у Матици српској нема никаквих финансијских малверзација и да у тој установи људи раде на основу пунога ентузијазма и сразмерно малих хонорара, чак и без њих? Због чега он опседивно настоји да Матицу српску прикаже као спорну и проблематичну установу? Уколико министар није у стању да да логичне одговоре на ова и оваква питања, онда можемо закључити да он спроводи очигледне поступке дискриминисања Матице српске, и то без икаквог видљивог разлога. После пуних осам месеци оваквих несхватљивих и неодговорних игара са судбином наше најстарије културне установе, био би ред да нам каже зашто све то чини. Културна јавност с правом очекује одговоре на ова питања.

А сад да ми удовољимо министровој знатижељи. Уз, дакако, напомену да је све ове податке министар Тасовац могао да сагледа из редовних финансијских извештаја које Матица доставља надлежним министарствима. Сви Матичини приходи се, иначе, троше строго наменски. Дакле, тачно се зна по којој основи су одређене паре приходоване, па се само с таквим наменама могу и трошити. Ради прегледности поделићемо све приходе у две ставке: а) приходи намењени за програмску, културну, научно-истраживачку и издавачку делатност; б) приходи намењени редовном функционисању установе.

А) У погледу јачања програмских аспеката Матичине делатности треба истаћи да је драгоцену помоћ Матици пружио Град Нови Сад, тј. његова Управа за културу, која је преко конкурса, осим средстава за *Летопис*, финансирао и извођење

научних, културних и уметничких програма за јавност, као и део издавачке делатности (3.500.000 динара). Покрајински секретаријат за културу је, осим средстава за *Летопис*, преко конкурса определио и део средстава за једну књигу, један часопис, за серију предавања и део средстава за дигитализацију Рукописног одељења (1.471.000 динара). Министарство културе је, осим средстава за *Летопис*, преко конкурса подржало и 4 часописа и 4 књиге, а дало је и део средстава за дигитализацију Рукописног одељења (свеукупно 1.777.070 динара). По основи донација и добротворних чинова Матице српска је, за потребе *Летописа* и више појединачних, монографских издања, до сада сакупила средстава у износу од 2.369.000 динара.

Посебна линија прихода и расхода тиче се научноистраживачког рада у Матици српској, а у том погледу највеће ставке везане су за Министарство просвете, науке и технолошког развоја. За укупно четрдесет и два Матичина научноистраживачка пројекта, од којих је више њих од капиталног значаја за нашу науку (лексикографија, енциклопедистика, лингвистичка стандардологија и др.), за капитални пројекат *Српски биографски речник*, *Лексикон писаца српске књижевности* и лексикографски рад (има пет запослених), за ауторске хонораре за ангажоване истраживаче, за финансирање Матичиног система научних часописа који обухвата 9 прворазредних научних публикација овога типа: за све те намене Министарство просвете, науке и технолошког развоја издваја 15.600.000 динара. Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој подржао је више научних пројеката (2.000.000 динара).

Матица српска има и сопствене изворе прихода, а они би у 2015. требало да износе 4.800.000 динара. Ти приходи су усмерени на подмирење непокривених трошкова за програмску делатност. Та средства су у редовним приликама усмерена ка покривању свих програмских активности које су финансијски непокривене: за 9 научних часописа и за монографске публикације; за повремену периодику као што су часописи: *Темишварски зборник*, *Његошев зборник*, *Свеске Матице српске*, *Гласник Матице српске*, *Рад Матице српске*; за Едицију „Прва књига Матице српске“; за „Змајеву награду“, за награде „Младен Лесковац“, „Лазар Стојковић“, „Михаило Пупин“; наступи на сајмовима књига; промовисање српске културе у земљи и иностранству, а посебно у региону и широм Европе и света; за трошкове одржавања седница управних органа и радних тела итд.

Б) Да би цео систем програмске, културне, научноистраживачке и издавачке делатности могао да функционише, неопходно је да буде обезбеђен минимални корпус од 35 запослених, са њиховим платама и свим неопходним материјалним трошковима. За такве намене Матица српска добија новац једино од Министарства културе, а та ставка је са прошлогодишњих 46 милиона сведена на 35 милиона. Тај смањени износ довољан је само за бруто зараде запослених (31 милион) и трошкове

грејања (близу 4 милиона). Остаће, сасвим непокривени следећи трошкови: превоз радника на радно место; трошкови електричне енергије; трошкови телефона; осигурање имовине; комуналне услуге; трошкови горива; одржавање возила; канцеларијски материјал; поштански трошкови; трошкови платног промета; трошкови интернета; услуге заштите на раду; репрезентација; екологија и трошкови пореза; транспортни трошкови; дневнице на службеном путу; отпремнине за одлазак у пензију и др. Уколико те трошкове не обезбеди Министарство културе, средства за такве намене Матица нема могућности ни од кога другога да потражује.

Средства за овакве намене неопходна су Матици у износу од преко 50 милиона. Кад се одбију све могуће мере уштеде и активирање сопствених извора прихода, онда се долази до минималних средстава од 6,5 милиона динара који недостају да би се у најстаријој српској културној установи могло наставити са успешним радом и да би се отклонио мучан осећај да је установа, из неког необјашњивог разлога, изложена малтретирању и каштиговању. Све ове податке, још потпуније образложене, министар Тасовац је већ добијао, а и сада ће добити на увид. Председништво Матице српске га, по ко зна који пут, позива да поштује уобичајену процедуру и културу опхођења, те да покуша на начин примерен функцији министра да сагледа како предузете мере Министарства културе заиста воде ка руинарању Матице српске и њеног широког, богатог поља деловања: културног, књижевног, језичког, лексикографског, енциклопедистичког, библиографског, научног, духовног, па и – зашто то не рећи – симболичког.

Зашто једног српског министра културе толико узнемирава, па и нервира, сложеност Матице српске као установе? Зашто он не може да се помири са чињеницом да је Матица временом изграђена у одиста оригиналан, сложен и веома ефикасан систем производње културних и научних добара који, уз то, представља и најјефтинији и економски најоправданији облик њихове производње? Сваки уложени динар у Матичин систем вишеструко је оправдан и вишеструко се исплати, па је у случају Матице српске толико очигледно на делу чињеница да улагање у ову установу није тек некакав облик потрошње него, још и више, облик производње нових културних и научних вредности. Утолико пре је читавој српској јавности, не само културној и научној, него и друштвеној и политичкој, министар Тасовац дужан да јавно положи рачуне и да образложи смисао својих акција руинарања Матице српске.

Акција спасавања *Летописа Матице српске* у 2015. години је успела, упркос томе што је надлежни министар све учинио да тако не буде. Акција спасавања Матице српске, у свеколиком њеном културном богатству и интелектуалној снази, још је у току: неизвесно је како ће се та акција завршити, али било би једино исправно и оправдано да то не изводимо противно вољи надлежног министра него у договору са њим. Sapienti sat!

Акција: Сачувајмо Летопис

фото: Дејан Милорадов

ГЛАСНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ — ГЛАСИЛО МАТИЦЕ СРПСКЕ – ISSN 1452-6182
 Приредили: Светлана Милашиновић, Вукица Туцаков, Љиљана Дражић, Татјана Пивнички Дринић
 и Владимир Ватић • Прилоге из Библиотеке Матице српске припремиле: Силвија Чамбер и Ивана
 Гргурић • Прилоге из Галерије Матице српске припремила: Снежана Мишић • Фотографије: Бранислав
 Лучић и Саша Кулић • За издавача: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске
 • Тираж: 500 примерака • Штампана: САЈНОС, Нови Сад • © Ауторска права: Матица српска

CIP — Каталогизација у публикацији
 Библиотека Матице српске, Нови Сад

061.22(497.113)

ГЛАСНИК Матице српске / одговорни
 уредник Ђорђе Ђурић. — Год. 1,
 бр. 1 (1946)—1949, бр. 12; 2008, бр. 1
 (јун)—. — Нови Сад : Матица српска,
 1946—1949; 2008—, — 30 cm
 Месечно.

МАТИЦА СРПСКА

MATICA SRPСКА

Улица Матице српске, број 1 • 21000 Нови Сад, Србија
 Телефон: 021 527 622 • Телефакс 021 528 901

HQ: 1 Maticе Srpske street • 21 000 Novi Sad, Serbia
 Phone: + 381 21 527 622 • Telefax: + 381 21 528 901

E-mail: ms@maticasrpska.org.rs • www.maticasrpska.org.rs

ISSN 1452-6182

COBISS.SR-ID 56040711